

GRADBENIŠTVO ZAHTEVA KOMPETENTNEGA VLADNEGA SOGOVORNIKA S POOBLASTILI

SPOROČILO ZA JAVNOST

Ljubljana, 23. december 2014 – Zbor za oživitev in razvoj slovenskega gradbeništva je danes na novinarski konferenci na Inženirski zbornici Slovenije predstavil Program dela, ki ga je napovedal ob podpisu in predstavitvi Memoranduma za oživitev in razvoj slovenskega gradbeništva julija letos, in ga naslovil na predsednika vlade Republike Slovenije. Cerarja je pozval, da vlada Zbor pripozna in mu dodeli kompetentnega sogovornika s pooblastili, ki bo vzpostavil konstruktiven in stalen dialog s stroko, gospodarstvom in šolstvom ter zagotovil, da se s skupnimi močmi poskrbi za oživitev in dolgoročni razvoj slovenskega gradbeništva.

V Programu dela za oživitev in razvoj slovenskega gradbeništva, ki je logično nadaljevanje Memoranduma, podpisanega 3.7.2014, Zbor predlaga izvedbo številnih ukrepov, ker v državi stvari ne delujejo dobro, so slabo urejene ali pa sploh niso urejene. Ob tem Zbor poudarja, da ne pričakuje nič posebnega, le tisto, kar v naši državi pogrešajo v primerjavi z drugimi državami EU in za kar menijo, da bi stanje bistveno izboljšalo. «

Zapisani ukrepi se dotikajo več področij in resornih ministrstev, med drugim strateškega načrtovanja in izvajanja investicij, trajnostne gradnje, javnega naročanja, ureditve poslovnega okolja, ustvarjanja kakovostnih delovnih mest v gradbeništvu ter vlaganja v znanje in strokovno usposobljenost v panogi.

Pri tem zahteve Zbora, z izjemo prve, ostajajo enake:

1. Imenovanje kompetentnega vladnega koordinatorja aktivnosti programa dela in ustanovitev direktorata za javne investicije
2. Zagotovitev stabilnih pogojev poslovanja in zagon investicij
3. Ureditev razmer na trgu inženirskih storitev in gradenj
4. Ustvarjanje kakovostnih delovnih mest v gradbeništvu
5. Vlaganje v znanje in strokovno usposobljenost zaposlenih v panogi

Enaki ostajajo, ob realizaciji ukrepov iz Programa dela, tudi pričakovani rezultati:

1. Doseganje evropsko primerljivih multiplikativnih učinkov (2 do 3) panoge na celotno gospodarstvo.
2. Dvig deleža gradbeništva v BDP s 4% na 6 do 8% BDP in 10.000 do 20.000 novih delovnih mest v gradbeništvu.
3. Ohranitev zdravega jedra ponudnikov inženirskih storitev in gradenj - večja mednarodna konkurenčnost.
4. Višja socialna varnost zaposlenih v panogi in večja atraktivnost delovnih mest za mlade - uvedba dualnega sistema poklicnega izobraževanja.
5. Odgovorno ravnanje z javnimi financami in višja kakovost javnih gradenj - nižji stroški v celotni življenjski dobi objektov.
6. Spodbujanje koriščenja lokalnih potencialov gradbeništva.

»Med predlogi v akcijskem načrtu je ustanovitev direktorata za javne investicije na ministrstvu za infrastrukturo, ki bi med drugim povezal in nadzoroval vse javne investicije države, pripravil in izvajal dolgoročno strategijo vseh javnih investicij ter poskrbel za sprejem in uveljavitev trajnostnega pristopa v gradnji kot standarda za prihodnost, vključujoč pripravo in uveljavitev sistema certificiranja trajnostnih javnih stavb in infrastrukture, za kar v državi trenutno nimamo pristojnega organa. Stroka je prepričana, da bi glede na trenutno stanje na ta način lahko prihranili 10 do 20% stroškov javnih investicij«, je izpostavil mag. Črtomir Remec, predsednik Inženirske zbornice Slovenije, in nadaljeval: »Država naj se pri črpanju EU sredstev osredotoči na drugi tir, energetskega infrastrukture

(gradnjo elektrarn na srednji Savi) in dolgoročno energetska prenova stavb v javnem in zasebnem sektorju«.

Direktor Združenja za svetovalni inženiring pri GZS, mag. Vekoslav Korošec, je opomnil, »da je priprava strateških in operativnih programov ključna za odločitve o investicijah, pri čemer so narodno-gospodarski učinki novih investicij odvisni tudi od deleža domačih storitev, dobaviteljev opreme in gradbenih izvajalcev, zaradi česar je zato potrebno pri vsakem načrtovanem objektu upoštevati optimalni delež domačih dobav in storitev.«

Mirko Požar, predsednik Zbornice za Gradbeništvo Slovenije, je opozoril na kaotične razmere na trgu inženirskih storitev in gradenj. »Organizacije združene v ZORG smo prepričane, da se da z več istočasnimi in relativno enostavnimi ukrepi, ki jih predlagamo, relativno hitro izboljšati sistem javnega naročanja. Med drugim je treba odpraviti naročanje inženirskih storitev in gradenj izključno na podlagi najnižje cene in kot ključno merilo uvesti kakovost ponudnika, kar je zapisano tudi v noveli direktive o javnem naročanju, zato jo je treba čim prej prenesti v naš pravni red, ter uveljaviti obvezno uporabo baze standardnih popisov del. V izogib močno prisotne nelojalne konkurence in socialnega dumpinga pri opravljanju dejavnosti projektiranja in tehničnega svetovanja ter izvajanja gradbenih del, katerih posledica so tudi izrazito padanje kakovosti storitev in kakovosti grajenega okolja, opustitev kadrovske prisotnosti pooblaščenih oseb in neodgovorna, nekvalitetna in nevarna izvedba, pa je potrebno na novo opredeliti minimalne pogoje za opravljanje dejavnosti (projektiranja in izvedbe).«

»Delovna mesta v gradbeništvu bi bilo treba zaščititi s preprečevanjem socialnega dumpinga iz držav EU z najnižjo ceno delovne sile, in sicer med drugim s poostrenim nadzorom izvajalcev iz tujine, ali se držijo pravil glede prijave dejavnosti, delovne zakonodaje in varnosti pri delu, torej z nadzorom, ki so ga deležni slovenski izvajalci pri delu v EU«, je prepričan **Matej Stipanič, namestnik predsednika sekcije gradincev pri Obrtno-podjetniški zbornici Slovenije**, ki je opozoril tudi na problem dela na črno in sivo ekonomijo, zaradi česar so v Programu dela predlagane zakonske spremembe, med drugim da sosedska in sorodstvena pomoč ne bi bili dovoljeni v tistih dejavnostih, ki so nevarne za zdravje in premoženje oseb ter negativno vplivajo na okolje, ukinitve novogradnje v lastni režiji in uvedba znatnih davčnih olajšav pri dohodnini iz naslova gradenj in obnov (v višini do 5% vrednosti objekta ali do 20.000 EUR letno ali do 100.000 EUR v petih letih), kar bi zavezanci dokazovali z računi za opravljena dela.

Prof.dr. Matjaž Mikoš, dekan Fakultete za gradbeništvo Univerze v Ljubljani je povzel predlagane ukrepe, ki se nanašajo na vlaganje v znanje in strokovno usposobljenost v gradbeni panogi. »Predlagamo ponovno uvedbo vajeniškega poklicnega izobraževanja na tretji in četrti stopnji v srednješolskem izobraževanju ter obvezno vseživljenjsko izobraževanje pooblaščenih inženirjev. Zavzemamo se za zagotovitev ustreznih davčnih spodbud in stimulacij za delodajalce, ki bi se vključili v sistem vajeništva, zagotavljali kadrovske štipendije za poklice v gradbeništvu, financirali doktorski študij svojih zaposlenih in zaposlovali mlade kadre brez izkušenj, saj so poklici v gradbeništvu že uvrščeni na seznam redkih poklicev. Za zagotovitev trajne perspektivnosti gradbene panoge pa bi bilo potrebno tudi aktivno spodbujati interes med mladimi za vstop v strokovne in inženirske poklice v gradbeništvu.«

Več informacij:

IZS – Inženirska zbornica Slovenije
mag. Barbara Škraba Flis
Generalna sekretarka
T: 01-547-33-40
E-naslov: izs@izs.si
www.izs.si

ZBOR

ZA OŽIVITEV IN RAZVOJ
GRADBENISTVA

Organizatorji:

